

سازمان امور مالیاتی کشور

مرکز تضمیم مقررات، نظام پایان‌های فروشگاهی و سامانه مودیان

«قابل شناسه کیتای حافظه مالیاتی و شماره منحصر به فرد مالیاتی»

(ویره سامانه مودیان)

شناسه سند: RC_DCPS.SN_V1.3

خرداد ماه ۱۴۰۱

فهرست مطالب

۱- هدف	۱
۲- تعاریف	۲
۳- ساختار کلی شماره منحصر به فرد مالیاتی	۳
۴- مولفه های شماره منحصر به فرد مالیاتی	۳
۵- شناسه یکتای حافظه مالیاتی	۳
۶- تاریخ ثبت صورتحساب در حافظه مالیاتی	۳
۷- سریال صورتحساب داخلی حافظه مالیاتی	۳
۸- رقم کنترلی	۳
۹- پیوست ها	۴

RC_DCPS.SN_V1.3

خرداد ماه ۱۴۰۱

قالب شناسه کلیاتی حافظه مالیاتی و شماره منحصر به فرد مالیاتی

فهرست جداول

-
- جدول ۱. ساختار کلی شماره منحصر به فرد مالیاتی ۵
- جدول ۲. کدینگ UTF-8 ..... ۸

۱- هدف

به منظور پیاده‌سازی سامانه مودیان و با توجه به لزوم صدور صورتحساب معتبر و یکتا در نظام شبکه پایانه فروش، استفاده از شماره منحصر به فرد مالیاتی یکتا مندرج بر روی صورتحساب ضروری و مهم می‌باشد. با توجه به این موضوع تمهدیاتی توسط سازمان امور مالیاتی برای تهیه قالب شماره منحصر به فرد مالیاتی با پیش‌بینی موارد ذیل در نظر گرفته شده است:

- استفاده از حداقل طول برای شماره منحصر به فرد مالیاتی.
- خوانا و یکتا بودن در سامانه مودیان.
- عملیاتی بودن برای انواع کسب و کار با تعداد صورتحساب صادره متفاوت.
- پوشش تعداد شماره برای حداقل ۱۰ سال.

۲- تعاریف

در نگارش این سند، اصطلاحات و تعاریف و مفاهیم ذیل مورد استفاده قرار گرفته است:

- **سازمان:** سازمان امور مالیاتی به عنوان متولی و حاکم مالیاتی کشور
- **سامانه مودیان:** سامانه‌ای است تحت مدیریت سازمان که در آن به هر مودی، کارپوشه ویژه‌ای اختصاص یافته و تبادل اطلاعات میان مودیان و سازمان منحصراً از طریق آن کارپوشه انجام می‌شود. مودیان می‌توانند با استفاده از هرگونه سخت‌افزار یا نرم‌افزار اعم از رایانه شخصی، پایانه فروشگاهی، سامانه‌های ابری یا هر وسیله دیگری که حافظه مالیاتی به آن متصل شده باشد، به سامانه مودیان متصل شوند. مرجع نهائی ثبت، صدور و استعلام صورتحساب الکترونیکی، سامانه مودیان می‌باشد.
- **پایانه فروشگاهی:** رایانه، دستگاه کارتخوان بانکی (pos)، درگاه پرداخت الکترونیکی یا هر وسیله دیگری که امکان اتصال به شبکه‌های الکترونیکی پرداخت رسمی کشور و سامانه مودیان را داشته و از قابلیت صدور صورتحساب الکترونیکی برخوردار باشد.
- **حافظه مالیاتی:** نوعی حافظه الکترونیکی است که برای ثبت و نگهداری اطلاعات مندرج در صورتحساب‌های الکترونیکی و انتقال آن به سامانه مودیان مورد استفاده قرار می‌گیرد. حافظه مالیاتی می‌تواند به شکل سخت افزاری باشد. حافظه مالیاتی تحت ناظارت سازمان، توسط مودی

برای ثبت صورتحساب الکترونیکی مورد استفاده قرار می‌گیرد. هر حافظه مالیاتی باید دارای شماره شناسه یکتا باشد. شناسه یکتای حافظه مالیاتی توسط سازمان اختصاص داده می‌شود.

- **صورتحساب الکترونیکی:** صورتحسابی است دارای شماره منحصر به فرد مالیاتی که اطلاعات مندرج در آن، در حافظه مالیاتی فروشنده ذخیره می‌شود. مشخصات و اقلام اطلاعاتی صورتحساب الکترونیکی، متناسب با نوع کسب و کار توسط سازمان تعیین و اعلام می‌شود. در مواردی که از دستگاه کارتخوان بانکی یا درگاه پرداخت الکترونیکی به عنوان پایانه فروشگاهی استفاده می‌شود، رسید یا گزارش الکترونیکی پرداخت خرید صادره در حکم صورتحساب الکترونیکی است.
- **شماره منحصر به فرد مالیاتی:** شماره‌ای است یکتا در سامانه مودیان که به ازای هر صورتحساب تولید شده و به صورت منحصر به فرد به آن صورتحساب تخصیص داده می‌شود. این شماره دارای بخش‌های اطلاعاتی خاص بوده که جزئیات آن در این سند ذکر شده است.
- **شناسه یکتای حافظه مالیاتی:** شناسه‌ای است یکتا دارای مقداری ثابت و منحصر به فرد که به هر حافظه مالیاتی در سطح کشور اختصاص داده می‌شود، این شناسه از مولفه‌های تشکیل دهنده شماره منحصر به فرد مالیاتی می‌باشد که پس از درخواست مودی در کارپوشه تولید و در اختیار وی قرار خواهد گرفت.
- **شناسه یکتای شرکت ارائه‌کننده خدمات مالیاتی:** شناسه‌ای است یکتا دارای مقداری ثابت و منحصر به فرد که به هر شرکت ارائه‌کننده خدمات مالیاتی در سطح کشور اختصاص داده می‌شود.

۳- ساختار کلی شماره منحصر به فرد مالیاتی

ساختار شماره منحصر به فرد مالیاتی از چهار مولفه با طول ثابت تشکیل شده است، طول شماره منحصر به فرد مالیاتی ۲۲ کاراکتر و به صورت ثابت می‌باشد. در ادامه هر یک از مولفه‌ها به تفصیل شرح داده شده‌اند.

جدول ۱. ساختار کلی شماره منحصر به فرد مالیاتی

شناسه یکتای حافظه مالیاتی	تاریخ ثبت صورتحساب در حافظه مالیاتی	سریال داخلی صورتحساب حافظه مالیاتی	رقم کنترلی
با طول ثابت ۶ کاراکتر	به صورت Hex با طول ثابت ۵	به صورت Hex با طول ثابت ۱۰ رقم	با الگوریتم Verhoeff

۱-۳- مولفه‌های شماره منحصر به فرد مالیاتی

۱-۱- شناسه یکتای حافظه مالیاتی

با توجه به منحصر به فرد بودن شناسه یکتا به ازای هر حافظه مالیاتی، نیاز به تعدادی شناسه به اندازه تعداد حافظه مالیاتی تخمین زده شده در سطح کشور می‌باشد. با توجه به برآوردها شناسه‌ای با طول ۶ کاراکتر در نظر گرفته شده است. این روش قادر به تولید حداقل ۳۰۰ میلیون شناسه یکتای حافظه مالیاتی می‌باشد. کاراکترهای مورد استفاده در شناسه یکتای حافظه مالیاتی به شرح ذیل می‌باشند:

- **کاراکترهای مجاز:** شامل ۲۶ کاراکتر ۹-۱ و A D E F G H K M N O P R T W X Y Z
- **کاراکترهای اختصاصی بانک مرکزی:** کاراکترهای P و N به حرف اول شناسه یکتاهای حافظه مالیاتی مربوط به ابزار پرداخت اختصاص داده می‌شود، امکان تخصیص این کاراکترها به عنوان اولین کاراکتر در سایر شناسه یکتا حافظه مالیاتی وجود ندارد.
- **کاراکترهای اختصاصی شرکت‌های معتمد ارائه کننده خدمات مالیاتی:** شناسه یکتای شرکت‌های معتمد ارائه کننده خدمات مالیاتی با کاراکترهای TP آغاز می‌شود، امکان تخصیص این ۲ کاراکتر به عنوان اولین کاراکترها در سایر شناسه یکتا حافظه مالیاتی وجود ندارد.
- **کاراکترهای ممنوعه:** شامل پنج کاراکتر V Q L J I و عدد ۰ که به دلیل تشابه زیاد با سایر کاراکترها و عدم امکان تشخیص، استفاده از آنها جایز نمی‌باشد.
- **کاراکترهای ذخیره:** شامل چهار کاراکتر U S C B می‌باشند که به دلیل میزان تشابه کمتر با سایر کاراکترها به عنوان کاراکتر ذخیره در نظر گرفته شده‌اند. دریافت و تخصیص شناسه یکتا حافظه از طریق زیرسامانه کارپوشه مودی انجام می‌پذیرد. برای این منظور مودی وارد کارپوشه خود شده و پس از انتخاب محل فعالیت از طریق بخش عضویت، گزینه درخواست شناسه یکتا را انتخاب می‌نماید.

۲-۱-۳- تاریخ ثبت صورتحساب در حافظه مالیاتی

این مولفه در برگیرنده تاریخ ثبت و صدور صورتحساب در حافظه مالیاتی در قالب مهر زمانی یونیکس^۱ و با دقت روز میباشد. در این حالت مولفه مورد نظر دارای طول ثابت ۵ رقم از نوع عددی و در مبنای ۱۶ (Hex) و تکمیل شونده با صفر از سمت چپ خواهد بود. این مولفه در برگیرنده تعداد روزهای سپری شده از تاریخ ۱۹۷۰/۰۱/۰۱ میلادی تا تاریخ ثبت صورتحساب در حافظه مالیاتی میباشد.

مثال:

در صورتی که تاریخ ثبت صورتحساب در حافظه مالیاتی برابر تاریخ ۱۳۹۹/۰۴/۳۰ باشد محاسبه مهر زمانی یونیکس به شرح ذیل میباشد:

۱- تاریخ معادل میلادی تاریخ ذکر شده به صورت ذیل میباشد:

۱۳۹۹/۰۴/۳۰ ↔ میلادی ۲۰۲۰/۰۷/۲۰ شمسی

۲- مهر زمانی یونیکس (برحسب روز) تاریخ ۲۰۲۰/۰۷/۲۰ از تاریخ ۱۹۷۰/۰۱/۰۱ معادل عدد ذیل

میباشد:

روز ۱۸۴۶۳

۳- بعد از بدست آوردن عدد هگزا دسیمال معادل مهر زمانی یونیکس و اضافه نمودن عدد صفر به ابتدای آن، تاریخ مد نظر برای استفاده در شماره منحصر به فرد مالیاتی بدست میآید:

18463₁₀ ↔ 0481F₁₆

۳-۱-۳- سریال صورتحساب داخلی حافظه مالیاتی

مولفه متغیر تشکیل دهنده شماره منحصر به فرد مالیاتی است که مقدار آن درون هر حافظه مالیاتی منحصر به فرد میباشد. این مقدار به ازای هر صورتحساب ثبت شده توسط حافظه مالیاتی متفاوت و به صورت متناوب و تصاعدی تولید میشود.

^۱ Unix Time Stamp

با توجه به پیش‌بینی حداکثر صورتحساب صادره توسط هر حافظه مالیاتی به تعداد ۱ میلیون در روز،

تعداد سریال داخلی مورد نیاز برای صدور و درج در شماره منحصر به فرد مالیاتی صورتحساب برای ۱۰

سال به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$\text{سال } 10,000,000 = \text{سال } 365 \times \text{روز یک سال} = \text{سال } 365 \times \text{صورتحساب در روز } 1 \text{ میلیون}$$

با توجه به عدد بدست آمده و رعایت نیازمندی سیستم پرداخت بانکی کشور عددی با طول ۱۲ رقم پیش

بینی شده است. همچنین برای کاهش طول عدد می‌توان از مبنای ۱۶ (Hex) به جای مبنای ۱۰ (Dec)

استفاده نمود، در نتیجه عددی با طول ۱۰ رقم (مبنای ۱۶) می‌تواند پاسخگوی نیازهای کسب و کار و

سیستم پرداخت بانکی کشور باشد.

۳-۱-۴- رقم کنترلی

به منظور کنترل صحت اصالت ۳ مولفه اول شماره منحصر به فرد مالیاتی از ۱ رقم کنترلی استفاده می‌شود

که ترکیبی از شناسه یکتای حافظه مالیاتی، تاریخ ثبت صورتحساب و سریال صورتحساب داخلی در

حافظه مالیاتی می‌باشد. در مواردی که هر کدام از ۳ مقادیر دیگر معتبر نباشند یا تغییری در آنها ایجاد

شود رقم کنترلی محتوا نادرستی خواهد داشت. الگوریتم مورد استفاده رقم کنترلی، Verhoeff می-

باشد.

در ابتدا می‌بایست مولفه شناسه یکتای حافظه مالیاتی که به صورت کاراکتر غیر عددی است به عدد تبدیل

شود. برای این منظور هر حرف از شناسه یکتای حافظه مالیاتی به معادل مبنای ۱۶ UTF-8 مطابق جدول

(۲) تبدیل می‌شود تا ماهیت عددی پیدا کند. با جایگذاری اعداد بدست آمده، ۱ عدد با حداکثر طول

۱۲ رقم به دست می‌آید.

جدول ۱. کدینگ UTF-8

	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۶						A	B	C	D	E
۷	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
۸	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
۹	Z									

- کاراکتر پایه
- کاراکتر ذخیره
- کاراکتر ممنوع

۴- پیوست‌ها

پیوست اول

مثال شماره منحصر به فرد مالیاتی صورتحساب:

شناسه یکتای حافظه مالیاتی: DEF5GH

تاریخ ثبت صورتحساب در حافظه مالیاتی: 1399/04/30 → 2020/07/20 → 18463_{Day} → 0481F_{Hex}

مثال ۱) برای صورتحساب صادره با شماره سریال 000000000C شماره منحصر به فرد مالیاتی به صورت زیر خواهد بود:

- رقم کنترلی: (DEF5GH) (0481F)_{Hex} (000000000C)_{Hex} =(68 69 70 5 71 72)_{UTF-8}

(018463)_{Dec}(00000000012)_{Dec} → 68697057172018463000000000012 → Verhoeff=2

- شماره منحصر به فرد مالیاتی صورتحساب:

DEF5GH0481F000000000C2

مثال ۲) برای صورتحساب صادره با شماره سریال 0000001FED شماره منحصر به فرد مالیاتی به صورت زیر خواهد بود:

- رقم کنترلی: (DEF5GH) (0481F)_{Hex} (0000001FED)_{Hex} =(68 69 70 5 71 72)_{UTF-8}

(018463)_{Dec}(000000008173)_{Dec} → 68697057172018463000000008173 → Verhoeff=8

- شماره منحصر به فرد مالیاتی صورتحساب:

DEF5GH0481000000F1FED8

مثال ۳) برای صورتحساب صادره با شماره سریال 009956F721 شماره منحصر به فرد مالیاتی به صورت زیر خواهد بود:

- رقم کنترلی: (DEF5GH) (0481F)_{Hex} (009956F721)_{Hex} =(68 69 70 5 71 72)_{UTF-8}

(018463)_{Dec}(002572613409)_{Dec} → 68697057172018463002572613409 → Verhoeff=1

- شماره منحصر به فرد مالیاتی صورتحساب:

DEF5GH0481F009956F7211